

5
9-2-70

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

*Πείσμα
Ζάνου*

ΚΕΝΤΡΟΝ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΚΟΣ ΑΤΛΑΣ
Αριθ. Έρωτ. *Π.Ι. 5/1970*

Α!
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

9 φεβρουαρίου 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) *ΛΕΥΚΗ*.....
 (παιλιότερον ὄνομα:), Ἐπαρχίας *ΖΑΝΘΗΣ*.,
 Νομοῦ *ΖΑΝΘΗΣ*.....
2. Ὄνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος *Μπατ-
 ρίας Ἐξετάσιος*. ἐπάγγελμα *διδάκτορος*.....
 Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις *Λεύκη - Ζάνθης*.....
 Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον *πέντε (5)*.....
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
 α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον *Αθανᾶς Βασιλείος*.....

ἡλικία *85*.... γραμματικαὶ γνώσεις *Δ' Ἀφροικῶν*.....
 τόπος καταγωγῆς *Μαργαρί - Μαργαρί -
 Μαργαρίων - Ξαλαριῶν Θράκης*.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΘΗΝΩΝ

Α. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
 βοσκὴν ποιμνίων; *τὰ ἀειδιὰ μέγν. ἠκακ. διὰ εὐα-
 ρόν. καὶ τὰ ὄρεινά. διὰ βοσκὴν*.....
 Ὑπῆρχον αὐταὶ χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
 ματα; *ἦσαν χωριστά*.....
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
 δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας ("Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
 π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ. *Αἰ. Ἰδουλι-
 σία. ἀνήκον. εἰς φυσικὰ πρόσωπα, δηλαδή. εἰς τοὺς χωρικοὺς*
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
 γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
 του; *Ὁ πατὴρ εἰς νεκροῦς. τὴν περιουσίαν. καὶ μετὰ τὸν
 γάμον. τῶν ζώντων. καὶ διενέμετο. μετὰ τὸν θάνατόν του.*

β'. 1) Οί κάτοικοι άσχολοῦνται μόνον εἰς τήν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τήν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τήν γεωργίαν καί τήν κτηνοτροφίαν ; *Μερικοί καί εἰς τήν κτηνοτροφίαν καί γεωργίαν καί μερικοί μόνον εἰς τήν κτηνοτροφίαν ἢ γεωργίαν*

2) Οί τεχνίται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) άσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καί εἰς τήν γεωργίαν ; *Οἱ τεχνίται ἠέχοντο καί ἐν γεωργίαν*

γ'. 1) Εἰς τά μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποιοί εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καί ὑπό ποίους ὄρους ὡς άτομα ἢ μέ ὀλόκληρον τήν οἰκογένειάν των ; *Μερικοί... ἔργαται μόνον... τιν... ἀνευ... ἑτέρων... μέλλων... τῆς... οἰκογενείας... καί... ἑατηρώνοντο*

2) Πῶς ἔκαλοῦντο οὔτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημακατόροι κλπ.) *Λέν. μισακάτορες* Ποία ἦτο ἡ κοινωνική των θέσις ; ...

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα;) *Εἰς χρήμα*

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καί ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διά τῶ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἄπό ποῦ προήρχοντο οὔτοι ἦσαν ἀνδρες μόνον ἢ καί γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβήν ἔλαμβανον ἡμερομισθίου εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ; *Ἐχρησιμοποιοῦντο ὡς ἔργαται καί ἀνδρες καί γυναῖκες μόνον διά τὸ θέρισμα καί ἔλαβε δανον ἢ μερομισθίου εἰς χρήμα καί ἕδωκεν τῶν οἰκόνων*

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καί δοῦλοι (ὑπηρεταί) ἢ δοῦλαι ; Ἐάν ναί, ἀπό ποίους τόπους προήρχοντο ; *Λέν. ἔχοντο δούλους ἢ δοῦλας*

6) α) Οἱ νέοι καί αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαγαν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; *Οἱ νέοι καί οἱ νέαι ἠρξάμενοι μέγα ἐν τῷ χωρίῳ*

β) Ἐπήγαγαν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται... ἢ ὡς τεχνίται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρᾶματευτάδες (ἔμποροι) κλπ. ; ...

Λέν. ἐπήγαγον ὡς ἔργαται ἑκείνῳ τῷ χωρίῳ

δ'. 1) Πώς έλιπαινόντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκήν κόπρον (βοδών, αίγοπροβάτων κλπ.), φυτικήν (με καΰσιν: α) τῆς καλάμιας μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιού, λαθουριού κλπ.) δι' ὀργώματος; . . .

Τοί. χωράφια ἐξισοκίοντο με ζωϊκὴν κόπρον καὶ ζωοπροβάτων καὶ ἐν κόπρον. τῶν αἰγοπροβάτων. . . .

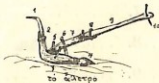
2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; *Ἐδῶ ἐν τῶν ἡδύμων ἐγίνετο μετὰ τὰ 1945. . . .*

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; *Τὸ σιδηροῦν ἄροτρον ἐχρησιμοποιοῦνται τὰ 1910-1912. Γεωργικαὶ μηχαναὶ ὄχι. . . .*

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).
 Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;
 Πόσος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγένετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ; *Τὸ σιδηροῦν ἄροτρον ἦτο φέρον ἐχρησιμοποιοῦντο γὰρ δύο χωράφια καὶ τὸ γραδοῦσαν 8-10 βόσδα. Δὲν γινώριζει ἀπὸ ποῦ γίνονται ἢ ἀπορριμμένα. . . .*

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἑκάστου τύπου σιδηροῦ ἄρότρου με τὰς ἀντιστοιχοῦς ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1.	4.	7.	10.
2.	5.	8.	
3.	6.	9.	

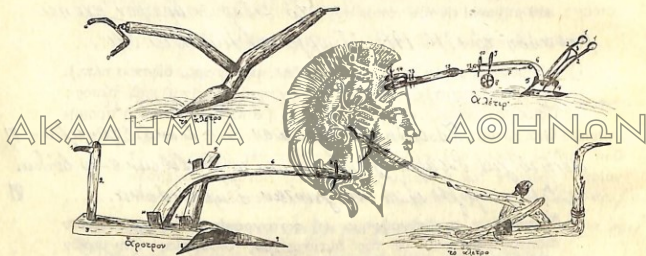
- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρῆσει;) *Ἐφασις δὲν εἶχαν*
- 3) Μηχανὴ θερισμοῦ *Ἐφασις ὄχι. . . .*

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν) .. *ὄχι!*

5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ .. *ὄχι!*

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκεύαζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον *δ. μαδ. ε. γυργαλ. μακ. ε. κω. κ. α. φ. ε. τ. ο. φ. ὄχι. μακ. ἄροτρον. π. π.*

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιοῦμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφορῶν μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1.	6.	11.
2.	7.	12.
3.	8.	13.
4.	9.	14.
5.	10.	15.

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Ἐάν ὑπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νά μεταβάλετε τήν ἀνωτέρω ἀρίθμησιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτριασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφίων ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. – Ἰχνογραφῆσατε ἢ φωτογραφῆσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

τοῦ ὕνι πρὸ μιᾶς μορφῆς.....

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;.....

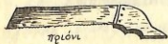
6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου;.....

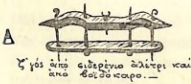
κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου.....

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαί κλπ.).....

τοῦ σκεπάρνι, τοῦ πριόνι, τοῦ ἀρίδι, τοῦ ξυλοφαί;.....
τοῦ ἀρνάρι.....

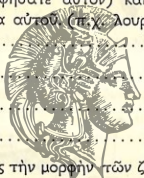

- 8) α) Διά τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται): βόξς ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. *Τά βόδια καὶ ἀρσενικά βοῦδα...*
- β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν; *Ἀνὰ βόδια καὶ γαίμαχα κρινοῦ. εἰς ὄνομα 8-10 βόδια*
- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἤτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός; *Ἦτο ἀναγκαῖος ὁ ζυγός.....*

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύλες, πιζεύλια κλπ.).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινοῦ, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ: λοῦρα, κουλλούρι), προσδέεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα; (Σχεδιάσατε αὐτόν). *ο. κρινοσ. ξηροσ. κρινοσ. 61*

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου; *ἀπὸ πότε γίνεται δι' ἑνὸς ζώου*

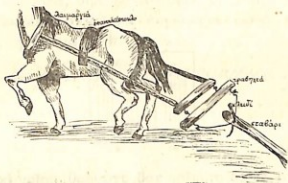
Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον;

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν, την όποιαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῆ εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον.....

.....

.....

.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὄργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτῆτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος). 2) γυναῖκα. 3) ὑπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας. *Ὁ ὄργωμα εἰς τὸν τόπον εἶναι ἐκ τῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν ἐργαζομένων.*

.....

.....

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν)

.....

.....

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

.....

.....

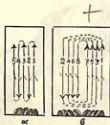
3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργωμα με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῆ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

Ὁ γεωργὸς καταλαμβάνει τὰ ζευγμένα ζῶα κατὰ τὸ ὄργωμα με ἐξοικί, καὶ τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῆ εἰς τὰ κέρατα.....

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένης αὐλακας (αὐλακιές) κατ' εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

*Μ.έ. τὰ φυσικο. ἄροτρο. τὰ ὄργωμα ἐγίνετο. καὶ εὐδαίαν
καὶ μ.έ. τὰ σιδιρῶνα. περιφ. σφαιρακῶν.....*

ἢ ὄργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

Σημειώσατε μὲ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὄργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὄργωματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὲς ἢ σποριάς, ντάμιες, θιαστές, μεσοράδες κ.λ.π.); *ἢ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα ἐγίνετο. θε. σποριάς*

καὶ... ἐχωρίζοντο μ.έ. αὐλακῶν.....

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά); μὲ αὐλακίαν;

... μ.έ. αὐλακῶν.....

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μὲ σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιηθῆται ἄροτρον; *ἢ σπορὰ δ.ν. γινόνταν μ.έ. τῶν σκαπάνων, ἀροτ. μ.έ.*

τὰ φυλάρι.....

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὄργωματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μὲ τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ.

*ἢ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μ.έ. σκαπ. ὑποδ. β. β. καὶ
ἀραδάστω. ἐγίνετο. καὶ εὐδαίαν καὶ βαθιὰ.....*

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σπορὰς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων.

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποῖαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά· π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

πρὸ τῆς σπορᾶς ἐγίνοντο μαχουμαρικό ἀρχαίωμα

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

Διὰ τῆς ἐξάρας κηπευτικῶν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρο-
νάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν. *ζὸ. γυ-*

ραῖφι ἐμικε. ἀνωμαρ. 20. ἀγροαυτῶν. ἀνὰ φ. ἰ. α. ἔ. 24

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κρι-
θῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ
ποῖαν ἐποχὴν; *Διὰ τῶν καὶ φ. ἰ. α. ἔ. 24. ἀνωμαρ. Διὰ τῶν ἀραβοσίτου*

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκεύη χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σπορὰν.
π.χ. τὸ **δισάκι** εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; *Διὰ τῶν ἀνωμαρ.*

*Ἐργασιμασπίτω. ζὸ. δισάκι. ἐπὶ τῶν. ἐγὶ θ. 20. δ. σπόρος
καὶ διὰ τῆς φ. ἰ. α. ἔ. 24. ἀνωμαρ. 20. ἐξ. ζὸ. ἐδάφους*

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτριάσιν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

*Γαί. τοῖς ἀγροῖς ἐχρημεθοποιῶσαν καὶ ὑπερασπί-
σασα*

6) Ποία πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάττην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι τῶν ἐκτελοῦν

Ἀνὸν αὐτῶν βοῦδος εἰς τὸν ζευγολάτην

7) Ποία χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὄσπριων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἴδους.

*Ὁ. ὁ καλλιεργεῖται ἐν ἀγροῖς καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκα-
στῆς χωράφιας καὶ ἐστὶν ἰσοσπορία καὶ ἐξέλεγχος καὶ ἐξέλεγχος καὶ ἐξέλεγχος*

8) Ποία χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ῥόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά.

*Ὁ. ἡ καλλιεργεῖται ἐν ἀγροῖς καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκα-
στῆς ζώων ἐστὶν αὐτῶν ἐξέλεγχος καὶ ῥόβη καὶ ῥόβη*

9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφύτευοντο εἰς ἀυλάκια ἢ πρασινιές (βραγιές) καὶ ἄλλως.

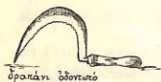
*ἡ καλλιεργεῖται ἐν ἀγροῖς καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκα-
στῆς καὶ ἐκτελεῖται ἐν ἀγροῖς*

Β. Θ Ε Ρ Ι Σ Μ Ο Σ

α. Ἔργαλεῖα θερισμοῦ.

1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)
 ε. θριβρός. ξρίσσα. με. δρεβάνια. μοφτερά. και.
 ε. α. ο. ι. α. ε. α. β. ε. ρ. α. ι. ε. ι. κ. α. ι. ω. σ. ρ. υ. φ. θ. ρ. ο. ρ. ι. ε. ρ. ε. ν. ο. ι. ς.
 ἤρθως.....

Ἐάν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεβάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ..... ΔΘΗΝΩΝ

2) Με δρεβάνια ἢ με ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσση) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα) με. α. ο. β. β. ε. ε. ...

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεβανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτὴ; (Σχεδιάσετε αὐτήν).....

μ. ρ. ε. ο. ι. σ. α. ι. κ. α. ι. ω. σ. ρ. υ. φ. θ. ρ. ο. ρ. ι. ε. ρ. ε. ν. ο. ι. ς.

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσετε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὅ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;.....

- 5) Ποίος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ά.) *τοῖς θεριστικαῖς ἐργαλείοις κατασκευάζονται.*
- 6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκρίζωσέως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθίων) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *Ὁ θερισμὸς δὲν ἐγένετο διὰ χειρὸς.*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *τοῖς θεριστικαῖς ἐργαλείοις ἀναμφίβ. ἐσθ. κ. ἀποτ. τοῦ ἐδάφους μὲ τὸ δρεπάνι.*
- 2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσιν) εἰς τὸ χωράφι μαζὶ μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). *ἀν. χερσίδες.*
- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὁποῖα παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοῦ τὰ δράγματα (δραξίες, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θεριστὰι ἀποθέτουσιν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; *οἱ ἴδιοι οἱ θεριστὰι ἀποθέτουσιν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα.*
- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πίασμα τῆς χερῆς) χωριστά; "Οπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζὶ, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) *τοῖς δράγματα ἐνωποδοθεῖσιν ὁμοῦ. οἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν.*

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχού κα-
 λούνται ἀγκαλιές. *Τὰ παροδονόμενα... μαζί... δρασμάτια...
 Ξερόνιο... Δεμάτια...*

γ. Οί θερισταί.

1) Ποιοί θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
 θερισταί, οἱ ὁποῖοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
 σκοπὸν ἀπὸ ἄλλον τόπον καὶ ποῖον ;

*Θερισταί... ἦσαν... οἱ... ἴδιοι... γεωργοὶ... ἄνδρες...
 καὶ... γυναῖκες...*

2) Πῶς ἠμείβοντο αὐτοὶ με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
 ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποῖα ἦτο ἡ ἀμοιβὴ εἰς χρῆμα ἢ εἰς
 εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
 φαγητοῦ ; (Παραθέσατε με τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
 εἰς τὸν τόπον σας ὀνομαστολογίαν).

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
 λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμὸν ; Ἐπίσης κατὰ
 τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
 λοντό τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
 κόπωση (δηλ. νὰ μὴ πονῆ ἡ μέση των) ;

*Κατὰ τὸ θερισμὸν... μὲν... ἔβαζον...
 τὴν... ἀριστερὰν... εἰς... τὴν... μέσσην...
 ἔβαζον... τὴν...*

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

Ὁ θερισμός ἀρχίζει ἐν Αὐγούστῳ.....

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.

Ἐτραγουδοῦσαν ἐν Ἰουλίῳ καὶ Ἀύγουστῳ.....

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχους ποὺ μένουσιν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχους πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθην τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκροστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον.....

Κατὰ τὸ χωράφι τοῦ θερισμοῦ ἀεὶ σπείρειται ἕλαιον ἐν Ἰουλίῳ καὶ Ἀύγουστῳ.....

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

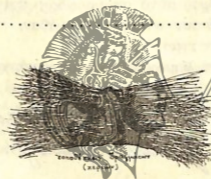
- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἔσπερας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουσιν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Τὸ δεμάτιασμα ἐγίνετο ἀμέσως μετὰ τὸ θερισμὸν καὶ τὸ ἔσπερας ὁ ἥλιος ὁ δεμάτιασμα.....

- 2) Πώς γίνεται τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βρούλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μὴ πῶς ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

τὰ δεμάτιασμα ἐγένετο μὲ τὸ ἴδιον
 αὐτὰρ ὡς δεμάτιασμα καὶ αὐτὸ τὸ ἴδιον
 τὸν δεμάτιασμα.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἴδιαν θέσιν ἢ συγκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συγκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐποποθετοῦντο ;

Συγκεντρώνοντο εἰς 17 δεμάτια καὶ 4 ἀνα-
 γορεύματα, 4 δυνάμεις, 4 νόστιμα καὶ 4 ἀπὸ βελονῶν
 καὶ τὸ 17... ἐξ ἴσου ἐκάλω.....

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς. *Η. μαρτζαφεία*
τῆς. σαυάρας. εὐαγγελίου. Η. το. ὁμωσ. κινυρα. και. ἡρξ-
ζε. γά. Μάρτιο ἢ Ἀπριλίω.....

2) Πῶς ἐγίνετο (ή γίνεται) ή εξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεω-
 μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
 ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
 ἄροτρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
 φωτογραφίαν. *τῶ. βγάλισμο. τῆς. σαυάρας. ἔργονα. με*
τῶ. ἄροτρο. ἢ. τῶ. σαυάρας. κ.....

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
 χειμῶνα μὲ ἑσπὰ χόρτα (π.χ. σανὸν, τριφύλλι βίκου); Ἐσυν-
 ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
 κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.....

Η. διατροφή. τῶ. ζώων. ἔργονα. με. ἔργονα. και. ἔργονα
χόρτα. ἀσὸ. ζῆρτα. ζῆρτα. τῶ. ζῆρτα. τῶ. ἔργονα. εὐ.
αφρογῆραις. Μιὰ. τῶ. κομιδῆ. τῶ. χόρτου. τῶ. ἀφρογῆ. δὲ. ἔργονα
τῶ. ζῆρτα. ἢ. μετὰ. ἔργονα. τῶ. τῶ. ἀφρογῆ. και. ἔργονα. δὲ. ἔργονα.

2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
 σαν κ.ἄ.). *ὁ. θερίζετος. τῶ. σανοῦ. ἔργονα. τῶ. τῶ. Μαιῶν*

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαις). *και. ἔργονα-*
ζε. με. τῶ. τῶ. σαυάρας.....

3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
 ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
 κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) Ξεπρέντο. 2. 3. Δεμάτια... Η μεταφορά ἐπί-
 νου. μέ. τὰ. και. δαμάτια. και. εν. δυναμεία. ἐπί. νου.
 δυναμεία.....

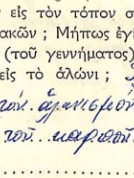
Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλώνισμόν. Συνκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

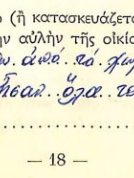
τὰ. δεμάτια. ἀπὸ. τὰ. χωράφι. μέ. τὰ. και. δαμάτια
 μεταφέροντο. ἐς. τὰ. ἀλώνια.....

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλώνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως;

ἀκαδημία
 ἐμαίνοντο τὰ. δεμάτια. ἐπὶ. τὰ. ἀλώνια. ἢ. τοποθέτως. τὰ. δεματιῶν
 ἐγένετο. κωλύμα. μέ. τὰ. σάχμα. κρῶ. τὰ. ἐπὶ. χεῖ. κα. φέρει. ἢ. βροχή. και
 ἐλέγετο. δυναμεία.

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνάκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλώνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλώνι;

νέμαδεν. διὰ. τὰ. ἀλώνια. και. ἐπὶ. ἐπί. νου.
 δ. χωριό. τὸν. κωλύμα.

- 4) Ποῦ κατασκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποῖαν θέσιν;

τοποθεσία. ἢ. και. ὄχι. τὰ. ἀλώνια. τὸν. χω-
 ρίον.....

- 5) Τὸ ἄλωνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ; ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλές οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του, δηλ. με ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Κάθε οἰκογένεια εἶχε... τὸ... ἀλώνι... και...

- 6) Ἀπὸ πότε ἀρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; *τὸ ἀλώνισμα*

ἤρχητο ἐν τῷ 15. Ἰουλίου... καὶ ἐτελεύτησε 15.-20. Αὐγούστου

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματάλωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχεδίασμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

τὸ ἀλώνι εἶχε... χωματάλωνο...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἄλωνι ἐκάστον ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξeos τοῦ ἀλωνισμοῦ ; (π.χ. τοῦ χωματάλωνου : καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρχει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνηθῶς διὰ μείγματος κόπρου βοῶν καὶ ἀχύρων) *καὶ ἀρχῆς ἐπισκευῆς καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ*

*φόρτα... Μετὰ ἐπιπλέον... καὶ ἀργυρο... καὶ τὸ ἐπὶ τῶν -
σαν... μετὰ... ἀκαθάρτων... καὶ... ἐξοφλον
καὶ... τὸν... ἡμέρα... ἐκαθάρτησαν...*

- 9) Ἡ ὡς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξις τοῦ ἀλωνισμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

*Ἡ ἐναρξις... τῶν... ἀλωνιῶν... εἰς... ἡμέρας...
ἡμέρας... ἡμέρας...*

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἄλωνι τῶν δεματιῶν, ὅπου ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἄλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.

... Δὲν ὑπῆρχε... ἐκ... τοῦ... μέσον... τοῦ... ἔργου... ἀπὸ...
... καὶ...
.....
.....

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦσης ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

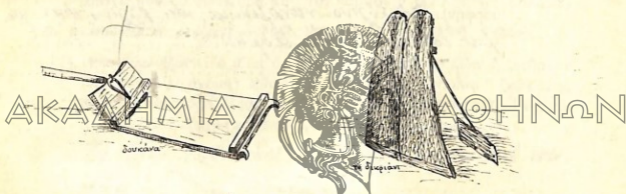
α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπάτησεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.). Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ ξύλινος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στηγερός, σπρούλουργος, δοκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποῖου ἐξαρτῶνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....
.....
.....
.....
.....

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἀλώνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνόστυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειάς, αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τοῦτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδεμένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειὰς περὶ τὸν λαιμόν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται ἀκόμη) ἀλώνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

.....
.....
.....

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶ εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐζευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἂν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκιάνα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἐκ ποῦ τὸ ἐπιπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἀλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) Ἠλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων;

τάς ἰσῶς ἐξερῶν. τῆς ρομάνας. τῆς τανθῶν. ἐξ ἰσχυρῶν
βασιῶν. μετ' ἐπιπλοῦς. γίδων. ἐξ. τῶν κῶν. ἐξ ἰσχυρῶν.
Ἐξ ἰσχυρῶν. ἐκ. τῶν γυμῶν. καὶ. ἐξ ἰσχυρῶν. ἐξ ἰσχυρῶν.
καὶ. ἀντιθέτως.....

.....

- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλώνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;.....

Ὁ. ἀρμυνομάς. ἤρχ. γε. τὴν. 7. ἀρμυνομάς. καὶ. ἔ.ε.ε.
 γρά. μ.ε. τὴν. 7. μ.μ.

- 12) Ποία ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

Ὁ. ξύλινο. καυρομά. καὶ. ξύλινο. φ. κ. ἐ. γ. ρ. α.
 μ. ε. καυρο. εἰ. τὴν. δουκράνι.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

δουκράνι ἢ δικούλι

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόπους στάχους ;.....

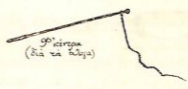
Ὁ. στάχους. ἐμαρ. ἐ. ο. ρ. α. μ. ε. Ὁ. ξύλινο. καυρομά. ε. ε. ε.

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζῶων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ της ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

Ὁ. ξύλινο. ξύλινο. φ. κ. ἐ. γ. ρ. α. μ. ε. καυρο. εἰ. τὴν. δουκράνι.

15) Πώς λέγεται ή εργασία του άλωνίσματος ενός άπλώματος, δηλ. ενός στρώματος σταχύων εντός του άλωνιου. (Έν Κρήτη καλείται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. άπλώματα) σίτου, κριθής, βρώμης κλπ. ήλωνίζοντο καθ' ήμέραν

*Στριώνουμε τά άχρώνι. Άρμυλάσαν μία σφρώνια
... 2ε. ή μέτρα*

16) Πώς λέγονται οί άλωνισθέντες στάχυες, προτου λιχισθοῦν διά να άποχωρισθοῦν τά άχυρα από τον καρπόν ; (έν Κρήτη : μάλαμα)

οί άρμυλοθέντες στάχυες φροσών. φροσώνια. ξεφροσώτο φροσώνι.....

17) Ποίοι άλωνίζουν : ό ίδιος ό γεωργός με ίδια κά του ζώα ή ύπάρχον (ή ύπάρχον άκόμη) ειδικοί άλωνιστάι (έν Αιτωλία : βαλμάδες, δηλ. τοπάτηδες, καλούμενοι άλωνιστάι και άγωχιάτες), οί όποιοι είχαν βόδια ή άλογα και άνελάμβανον τον άλωνισμόν

*τά άχρώνι με. ή ίδια. ή φροσώνια. με. ή ίδια. τον
φύλα.*

18) Πλήν του μέσου τούτου με ζώα και με άλωνιστικόν εργαλείον ύπάρχον παλαιότερον εις χρήσιν άλλα μέσα χωρισμού του καρπού από τους στάχυσ. π.χ. τό κοπάνισμα αυτών με χονδρόν ξύλον (τόν κόπανον) ή με άλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω έν σελ. 26 εικόνα).

*τά άχρώνι με. ξεφροσώτο με ή ρουαία. φροσώνια...
ή φροσώνια. τά φύλα.*

19) 'Ο κόπανος οὔτος πώς έλέγετο' εκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο' πόσον μήκος και πάχος είχε και ποίον τό σχήμά του ;

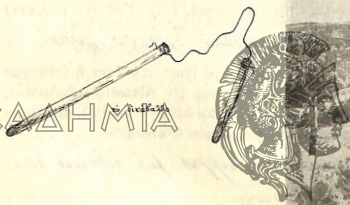
- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου (π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.).....

κόπανος στρογγυλός

ξύλο καμπυλωτό διὰ τὸ κοπάνισμα μικροῦ ἔργου δημητριακῶν...

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἄνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῆ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν;

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐὰν ναί, ποῖα ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

*Ἐτραγουδοῦσαν. εἰδικὰ τραγούδια, ἀρξά. δὲ. καί...
ἐνδύμνται.*

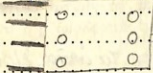
- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἔγινε χρήσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

στ. θ. ε. κ. λ. ε. ε. ε. Μάκισσον. Ζακύνθος. τὰ 1947. ἀπὸ Ἰωάννην.

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα ; (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο ; (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.

οἱ. ἐγκριτοί. εἰς. σά. π. ε. ε. ἐπί. κ. α. ρ. α. ν. ἰ. τὸ λίχνισμα. ἐπί. κ. α. ρ. α. ν. ἀ. χ. ρ. ο. φ. α. ν. ε.

ἀ. χ. ρ. ο. φ. α. ν. ε.

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμόν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

Ὁ. εὐχρηματιζόμενας. αὐρῶν. ἦτο. σφοδρῶς. διὰ. νό. μή. ὠκείαν
 αὐτῆ. μέρα. προσοῶ. ἀρξίβει. τὸ. ἰ. χυμῶμα. δὲ....
 ἔγινωκε. τῶ. αὐ.

2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....

τὸ. αὐτέμιαμα. ἔγινωκε. με. τῶ. ἀ. χροφάμ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίζει)· ἀνδρῶν, γυναικῶν· εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

τὸ. λιχνισμα. ἔγινωκε. καὶ. ἀπὸ. ἀνδρῶν. καὶ. γυναικῶν. τὰ.
 δωδῶ. ἦσαν. μέ. τῶ. αὐτῶ. ἀμοιβῆς.....

4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεύτερον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλιτ ;

τὰ. χονδρὰ. τεμάχια. τῶν. σταχύων. τὰ. ὅποια. ἔμειναν. μετὰ
 τὸ. λιχνισμα. ἐξέροσε. μετὰ. αἰμα. τὰ. σταχῶνα. ὡς. ἔμειναν
 ἔμειναν. καὶ. ἐπὶ. τὸ. αἶμα. ἔγινωκε. ἦσαν. ἀλῶνι. καὶ.
 ἀλῶνι. με. τῶν. ροκίαντα.....

5) Πῶς γίνεται ἡ ζευῆσις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα και καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο *Ἡ. βύζιγ. τῶν. μύκκ. ἤτο. ωσπ. κ. ζο. ία..*

καί. ἔργον. καί. ἔργον. ἔργον. τὰ. μὲτ' αὐτὰ......

.....

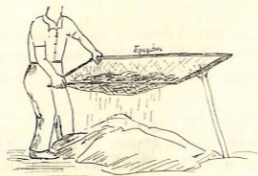
.....

6) Ἐπειδὴ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχυῶν (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ά.) ;.....

*τὸ. π. ἔργον. τοῦ. καρποῦ. ἀπὸ. τὰ. μετ' αὐτοῦ. παρα-
 μείναντα. χονδρὰ. τεμάχια. τῶν. σταχυῶν. ἔργον. με-
 τὰ. ἔργον. τὸ. ἔργον.*.....

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνεμίσημα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

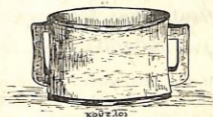
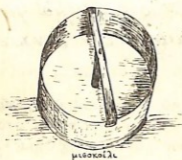
- 7) Ὄταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται ; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποῖα ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ;

Ὁ καρπὸς ὅταν ἐτοιμασθῇ σωρεύεται μετὰ
φτυαριῶν. Μὲ τὸ φτυάρι οὕτως ἐπιμαρτυροῦνται.

- 8) Ἄ λ λ α ἔ θ ι μ α προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποῖα ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι ; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις όκάδας, εις κοιλά κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνογράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας). *Ο.φ.ε.η.δ.σ.φ.δ. . . φ.ί.π.ν.σ. ἦ.π.δ.δ.μ.α.ν. . . καὶ .ε.λ.σ.τ.α.δ.υ.ν.α.ν. . . ζ.φ.α.ρ.η.ε. . . ζ.α.ι. . . τ.α. . . μ.ε.τ.ρ.ο.ν. . . ε.γ.ί.ν.ε.τ.ο. . . με.τ.ρ.ο.ν. . . τ.α. . . β.α.ν.ι.α.ι. . . καὶ .ε.γ.η.φ.ρ.α.ν. . . ε.ε . . 12.13. ο.μ.α.δ.ε.ε. . .*

2) Ποία ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος-εἰς τὸ ἄλωνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἄλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρῆσει παλαιότερα μῆτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν)

.. ο.υ.δ.ν. . . ἄ.η.η.α.θ.α.ρ.α. . . μ.α.κ.ε.δ.ἄ.η.η.ο. . . ε.ε. . . τ.α. . . ἄ.η.μ.ν. . .

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἢ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἑκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας)

Σ.τ. παραγωγή . . . ε.π.ο.δ.ε.υ.ε.τ.ο. . . ε.ε. . . τ.α. . . ε.ι.μ.α.ρ.ι.α. . . τ.α. . . ἄ.ο.α.ι.α. . . ἦ.δ.α.ι. . . ε.ε. . . π.ν. . . ἄ.ω.α.δ.ι.μ.ν. . .

4) Τὸ ἀχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἄλωνι . Πῶς ἐγίνετο ἢ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ;

τὸ ἔσχατον ἐποσημειώσατο εἰς τὸν ἀμνημονία αὐτῶν
εἰς τὸ βραχίονα

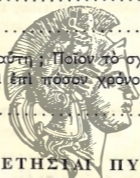
- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
θερισμοῦ ἀπὸ τούτους καλυτέρους στάχυς ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

εἰς τὸ ἀμνημονία παρακατὰ ἀρχίσει ὁ ἀμνημονία μίαν
κυριακὴν ἐδιαχέροντα αἱ μαρτύροι διαχέμεν
γιατὶ σπύρον

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχυῶν,
τὸ ὁποῖον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς τοῦ φυλάσσεται
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Α'. ΕΤΗΣΙΑ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
τόπον σας ἀναμμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
γέννων, ἑσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

τὴν ἑσπέραν τῆς 23^{ης} Ἰουνίου ἀνάβωτα φωτιά καὶ ἀναδύσαν
τὴν φωτιά φραγῶνας μίαν ὥραν εἰς τὸ μέγιστον καὶ
ἔρχον τὸ δισμόμον τὸ μετὰ μὲν σιδῆρα καὶ ἐπὶ τούτων

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

μορομύδι... ἑσπέρα ἀνάβωτα φωτιά καὶ εἰς ἐπο-
σημειώσατο

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αὐτή ; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

β'. 1) Ποῖοι ἀνάπτουν τήν πυράν· παιδιά, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος ;...

Ἡ φωτιά ἀνάβηκε καί παιδιά καί ἡλικιωμένοι...

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διά τήν πυράν.

Τά κλέπτουν ; Ἄν ναι, ἀπό ποῖον μέρος ; *Τά ξύλα ἐνεχυματώ-
νοντο ἀπό τὰ εὐεργετήματα καί ἀπό τὸν ἄλλον...*

3) Πώς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

Ἐκείνην ἡμέραν ἀπὸ τῶν εὐεργετημάτων...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖα αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον δια κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ἑορταί, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τήν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

*Ἐπιδύσαντες ἡ φωτιά κρατοῦνται ἀπὸ τῶν μέλων
καί ἔρχονται τὸ δῶμά μου τὸ κεφάλι αἰδύματα καί ἐν τούτοις
προσιώδῃ. Μισὰ τὸ ἀνδρῶνα ἐπιπέσαν τὴν φλόγα
καί...*

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

*κατὰ τὴν ἀποφύλαξιν . . . ἐκείνου . . . τροχοῦ ἀμάξης . . . μέγαρα
ἀφ' οὗ . . . τῆς φωνῆς . . . Ἰωάν. 23^{ον} . . . Ἰουλίον . . . ξύλα*

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφήν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Λεύκω - Ζάνδω
2. Μπάγας Ευστάθιος, Διδάσκαλος 21 Δεσίου Δημοτικού σχολείου Λεύκω - Ζάνδω - Σκαμονή εις τών εξαγαγμένων τώων 5 έτη.
3. Παπανώσ βασιλείας έτών 88 Δ' Δημοτικού τώος παραγωγής: Αλ-Μαγι - Μαγγάρω - Ηι. Θράκω

Α' α' τα Γεωργικά κτήματα από τού 1920

1. Η Ζάι ωδινά फिरη ήσαν δια' σαρπών και τά βρενά δια' βοσών
2. Ηι ιδιοκτησίαι αυτών εις φρούρια πρόσωδα συστάη εις τούς χωριούς.
3. Ο άστυρ διακρίθηκε τών σαρπών και μετά τών γομών τών τένων του και διημέρευε μετά τών δάναζόν του.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

β

1. Μερικοί εις τών κωστών ήσχηρόντο και εις τών κωστροφίαν και εις τών γεωργίαν, μερικοί μόνον εις τών γεωργίαν και μερικοί μόνον εις τών κωστροφίαν.
2. Οί άρχται ήσχηρόνται και με' τών γεωργίαν.
- γδ. Είργάζοντο έργάζται μόνον των άνω έτέρων μεζών οίω-γυειάς και έσχηρύνοντο.
2. Δέν ένδουμίζται ούς έμαχούνο ούτοι. Η κοινωτική τους δέει ήτο καλή.
3. Η άμοιβή των ήτο εις αρχήα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

4. 'Εργασιομοσούντο ως έρμάραι και άνδρες και γυναίκες έγγεί-
μόνον νασαι τό δερμάτια και έγκάμβανον ήμισυροφείδου
ες χροίκα και ήσαν κρόσωι.

5. Δέν είχαν δούλους ή δούλγες.

6 α Οί νέοι και οί νέες έργαζόταν μέγα ες τό χωριώ.

β. Δέν έσώζανται ως έρμάραι. Έυρός του χωριώ

δ' 1. Τά χωράφια έργαζάντο με έπιπέδω κώρον και άπει-
ρότερον των αλφωροβάτων.

2. Χρήσις μηχανών γρασφίτων έγένοντο εδω ες τήν Ασία
μετά τό 1945.

ε' Τό σιδερώ άροτρον έργαζόταν ήδη τό 1910-1912. Γνω-
στία μηχανή άχι

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

1. Τό σιδερώ άροτρον ήτο μικρό. Έργασιομοσούντο για
δύομυρα χωράφια και τό τραβούσαν 8-10
βόδια. Δέν γυρίζε ελω του γινώταν ή ωροφείδου.

2. Τραβέρ δέν είχαν

3. Μηχανή δερμάτου δέν είχαν

4. Μηχανή δειμάτος των σαχύνων δέν είχαν.

5. Μηχανή άμυλικού δέν είχαν

βγ. 1. Ο υάδε γυργός παρεκείνησε τό ζύγιον άροτρού του

2

3

Δέν έγκάμπε έπί της άροφείδου

4. Τό νι ἦσαν μίως μορφῆς.

5.

6. Ἦτο κατασκευασμένον ἐν εἰδίον.

7. Τό κατασκευασμένον, τὸ ἄριον, ἡ ἀρίδα, ζυγοφάτι, ζουμῶν ἀρ

8α Ἐργασίμοισι τὸν δόδια καὶ ἀρσενικά θανάσια

β Ἐργασίμοισι τὸν δύο δόδια καὶ γὰρ ποσοῦται
ρίνα δόδια ὄργωματα 8-10 δόδια.

9. Διὰ τὸ ζυγαρίασμα δύο ζῶων ἦτο ἀναγκαῖος ὁ γυρός.
Οἱ γυροὶ γὰρ τὰ δύο ζῶα ἦσαν ~~κατὰ~~ μακροί, ἐν οἷσιν 8-10
ζῶα ἦσαν μικροί.

10.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

11. Ὁ γυρός ζυγοῦται κατὰ

12. Δι' ἑνὸς ζῶου δὲν γινώσκαι τὸ ὄργωμα.

γ. Προστίθεται (ὄργωμα) καὶ ἄλλα.

α. τὸ ὄργωμα γινώσκαι ἀπὸ τὸν ἰδιουμένον καὶ τὸν ἑξάμενον

β 1.

2.

3. Ὁ γυρός κατασκευάζεται κατὰ τὸ ὄργωμα
μέτρησιν αὐτὸ καὶ αἶμα ἦσαν οἱ κέρατα.

4. Μετὰ τὸ ζυγοῦν ἀποδοῦν τὸ ὄργωμα γινώσκαι κατὰ εἰδίον
καὶ μετὰ τὸ εἰδίον περιφερειασίως.

5. Ἡ ἄλλα καὶ τὸ ὄργωμα γίνονται ἐν ἑσπέρῃ καὶ ἔγω-
ρίοντο μετὰ αἰγασίαν.

7. Οι γαίες θεωρούνταν ως άμμοσάνδαλα θηροφάγα για να είναι βραχυπύρνα. ~~Βλ~~ Ρελιγία και φασόγια έσφαζοντο στην όρχηα.
8. Διδότανε ρόδη, υφιάδαρι, θρώμα ως δα δίωσσε άγρους.
9. Η μαγισσύρα ως μαρούρας ήτο μικρή και έμμελετο το εὖσ παρασιές.

β. Θερισμός

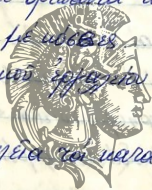
α. Έργαγια θερισμού.

1. Ο θερισμός έγινε με δρεπάνια υφιάδαρι.
2. Τα χόρτα έδερφοτο με υφιάδαρι.
3. Η γεωίς του θερισμού έρχοτο ήτο άμμο.
4. Τα άφ θερισμά έρχοτο τα παρασκευάζαν οι οι δεράδες.
6. Ο θερισμός δέν γινόταν δι' ευρυγώνους.

β. Θερισμός των Συμμεταστών

1. Το θερισμα γινόταν μία υφιάδαρι έσάνω από το έδαφος με το δρεπάνι.
2. Δέν γυρίζε.
3. Οι ίδιοι οι θεριστάι άποδέχουν έσώ του έδαφους τα δράγματα.
4. Πολλά όμοια τοποθετούνται τα δράγματα. οι μαργες των ααχών προς τίν αυτών μαρούδουσι.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

5. Τα τοποθετούμενα μαζί δράγματα γίνονται δερμάτια.

γ' οί δερμάτια

1. Δερμάτια ήσαν οί ἴδιοι οί μαρμαροί ἄνδρες καί γυναῖκες.

2.

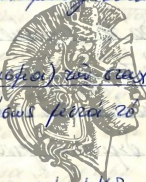
3. Κατά τό δερμάτια γιά ἀποφύλαξι βάσανε τῶν παραφορέων.
Διή μέντι δῶν βάσανε εἴθετε.

4. Ὁ δερμάτιος ἤρχιζε τῶν Ἀστέρων.

5. Ἐπαγορεύσαν, δῶν ἐνομιμαίται ὅπως ταῦτα.

6. Κατά τό εἶδος τοῦ δερμάτιου γινόνταν φρασίμι καί δια-
βαίδοις

δ' ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Τό δερμάτιον (δερμάτιασμα) τῶν σταγίων

1. Τό δερμάτιο γίνετο ἀμέσως μετά τό δερμάτια καί τό εἶδος
ὁ ἴδιος ὁ δερμάτιος

2. Τό δερμάτιασμα ἐγένετο μέ τό ἴδιο τό εἶδος ὡς δερμάτια

3. Συμμετρώνοντο ἀνά 17 δερμάτια ἤτοι 4 ἀνατομικά, 4 δυνάμεις,
4 ἄπορ νότον καί 4 ἄπορ βορρῶν καί τό ἕνα ἑσάντι.

ε. Συμμετρική γυμνήσιον

1. Ἡ μαρμαρολογία τῶν παραφορέων ἦτο μαρμαρολογία καί ἤρχιζε τῶν Μαρμαρο-
ῶν Μαρμαρολογία.

2. Τό μαρμαρολογία τῶν παραφορέων γίνετο ἢ μέ τό ἀπόστολο ἢ μέ τῶν
βασίλειον.

6 Συμμετρική τοῦ σάντου

1. Ἡ διαφορά τῶν γῶν γινόνταν μέ ἄλλο καί ἄλλο

χόρρα από χέρρα ρειβάδια. Τα ρειβάδια τα φέργαν
οι άρροφίγανς. Μοσά τώ ώργιο τώ χόρρα τώ έφηναν
2-3 ήφες να εφροδτασά έτσι φορτωσάν τώ εφίσι
μεταφρόαν και έγίνεο δυφινιά.

2. Ο εφροσ τώ βατσ ήρχε ες τώ 20 Μαΐου και ε-
εφίσο με τών ώσσαν.
3. Ξηροσάν 2-3 ήφες, ε μεταφρά έγίνεο με τώ εφίσι
και έγίνεο δυφινιά.

Γ ΑΛΟΝΙΣΜΟΣ

- α 1. Τά εφινιά από τώ χερρά με τώ βοΐδαφάρα
μετεφρόαν ες τώ εφίσι.
2. Τώ μεφς τών μεφινιά τώ εφινιά ηφροσάν εφινιά.
Η τωσδεύεβς τών εφινιά ηφροσάν με τώ σα-
χρα τός τώ έξω με τώ βοΐδαφάρα ηφροσάν
δυφινιά.
3. Αφίνι ήφρχε άνέμαδεν δια τόν εφροσόν και έτσι
έγίνεο ο χερροσ τών καριδών.
4. Έξω από τώ χερρά ες ήφροσίνι τωσδεύεβς ήσαν έφα τώ
εφινιά τών χερρών.
5. Καίτε ομοφίεια έφε τώ εφίνι τωσ
6. Τώ εφινιά ήρχε ες τώ 15 Ιουλίου και έφφείε
15-20 Αύγουστος
7. Τώ εφίνι ήσο χερράνι.

8. Κατ' ἀρχάς ἐγένετο ματαρισιμὸς ἀπὸ τὰ πόρτα. Μετὰ ρίχθη
νε τὸ πρὸ καὶ ἄχυρο καὶ τὸ ὑδατοῦσαν μετὰ σφοδρῆς ἀε-
νόφανη ἀέθρασαν τὴν ἑσπρον τὰ πόρτα καὶ τὴν ἄλλη ἐπίρα
τὸ ἑμαδαριφορ.

9. Ἐπὶ προσημασία τὸν ἀέθρατον δὲν γινώσκων ὑπὸ τὴν ἐπίρα.
10. Δὲν ἵσταντε εἰς τὸ μέσον ἀγνῶστος.

11. α
β

γ. Τὰ πόρτα ἑσπρον τὴν ρουάνα τὴν γωνορὴ ἐσπρονται σάντ μετὰ
συντομῆς γίδου εἰς τὴν κατὰ ἐσπρονται. ἑσπρονται εἰς τὸν μ-
ΑΚΑΔΗΜΙΑΝ ΚΑΙ Τὸν ἑσπρονται ἀγνῶστος καὶ ἐσπρονται. ΑΘΗΝΩΝ

δ. ὁ ἀγνῶστος ἤρχιζε τὸ ἀπὸ εἰς τὸν 7 με.μ.

12. Δὲν ἵσαν ἄλλα ἐργασία εἰς πόρτα

13. Τὰ σάχνα ἐμαδαριφορ μετὰ ἐπίρα πορτοῦαι.

14. ἑσπρονται ἐπίρα φέντρα μετὰ καρφί

15. ἐμαδαριφορ τὸ ἀπὸ. Ἀγνῶστος μία σφῶσις κατὰ ἐπίρα

16. οἱ ἀγνῶστος σάχνα ἀπὸ τὸν γωνορὴν γωνορὴν γωνορὴν.

17. Τὰ ἀπὸ τὸν ὁ ἴδιος ὁ γωνορὴς μετὰ ἰδίκα τὸν πόρτα.

18. τὸ ἀπὸ τὸν γινώσκων μετὰ τὴν ρουάνα καὶ τὴν ἑσπρονται τὰ πόρτα.

19
20
21

22. ἑσπρονται δὲν διαίρα γωνορὴν.

23. Έγινε χρεός εν Αδων. Κανόνι το 1946 από ιδιών.

β' Λίχνια

1. Οι άγνωστοί σάχηες γυρόσαν γαμνί. Το γίχνια γι-
νόσαν με τον άγνωστον.

ο άγνωστος έφεινος ευρος ητο ~~κατα~~ σπογγυός δού-
νά με άδωνη ωπύ μερος. ηρωτος άρχισεν το γίχνι-
α δώ γινόσαν τίσουτε.

ΔΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

3. Το γίχνια έγινε και άπο άδωνη και άπο γινούτες.

4. Τα γυρόσα τεμάχια τών σαχών και άδωνη έφεινον μερεά το
γίχνια έγινενο μωαάμα. Τα σάχηα τών έφεινον έφειρόνο
και ες το γέος έγινενο ένα άγών και άγνωστος με εφ ρο-
μάνα.

5. Η γυρως τών γύων ητο ωπύ η ύδωα και έφεινον να άγνω-
σμε τού υότσαγα.

6. Το γίχνια τού καρών άπό τα μετ' αούω ισαφεινάνα
γυρόσα τεμάχια τών σαχών έγινενο με το άριμόνι. Το άρι-
μόνιον

7. ο καρών όταν έτοιμάφρο έουρέω με εφ ρομάνα. Με
το γυζαρι δέ ύμανον σαυρόν.

2. Ίεσηδούσαν τή φωνή υπαρίστας σήρα εἰς τό φέρνωσαν
καί ἔχον τό δίδυμόν τό ἀργάρι εἰδύρο καί τῶν τῶν
των κορυφῶν. Μερῶς τό σήδιφτα ἐσεκούσαν τῶν
σῆρα κείω.
3. Κέρρα' ἡς ἀνομιῆς ἑκαίερο ποχῶς ἀφοδῶς μὲ χυρῶ
εἰς τῶν ἀόγῶν. τῶν 23^ῃ Ἰανίου 2 ἔδρα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

AKADHMIA

AΘΗΝΩΝ

AKAΔHMIA

AΘHNΩN